

Верховний
Суд

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ КОДЕКСУ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ

Єгор КРАСНОВ

суддя Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду,
голова комітету з питань дотримання етичних норм, запобігання корупції
і врегулювання конфлікту інтересів Ради суддів України,
кандидат юридичних наук, доцент

14 червня 2024 року
XII МІЖНАРОДНИЙ СУДОВО-ПРАВОВИЙ ФОРУМ

Сесія 4
ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ КОДЕКСУ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ

Закон України «Про судоустрій і статус суддів»

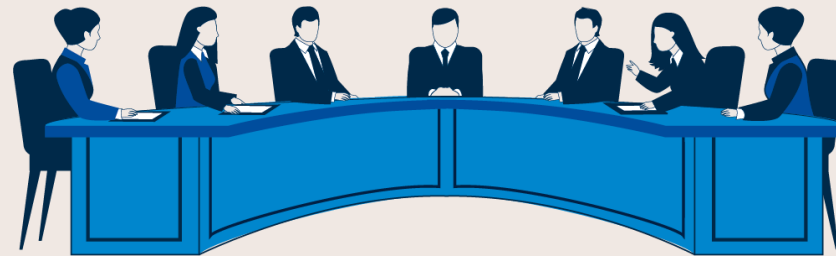
Стаття 58. Етика судді

1. Питання етики суддів визначаються **Кодексом суддівської етики**, що затверджується з'їздом суддів України за пропозицією Ради суддів України.

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ КОДЕКСУ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ

- ✓ Необхідність оновлення положень Кодексу суддівської етики – це вимога часу, яка зумовлена як змінами у законодавстві, так і швидким розвитком демократичних процесів у суспільстві й усвідомленням того, що **етика суддів** перебуває під ретельною увагою громадськості.
- ✓ Проект кодексу – це спільний продукт, створений суддями і для суддів.

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ КОДЕКСУ СУДДІВСЬКОЇ ЕТИКИ

Широке обговорення змін:

- ✓ *робоча група* (члени РСУ, судді у відставці, представники Верховного Суду, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів, Національної школи судів та інші судді, які виявили бажання долучитися);
- ✓ технічна підтримка програми USAID «Нове правосуддя»;
- ✓ проєкт кодексу був направлений до всіх апеляційних судів (для опрацювання в межах апеляційних округів), Верховного та Вищого антикорупційного суду;
- ✓ аналіз практики Вищої ради правосуддя щодо притягнення суддів до відповідальності за порушення суддівської етики

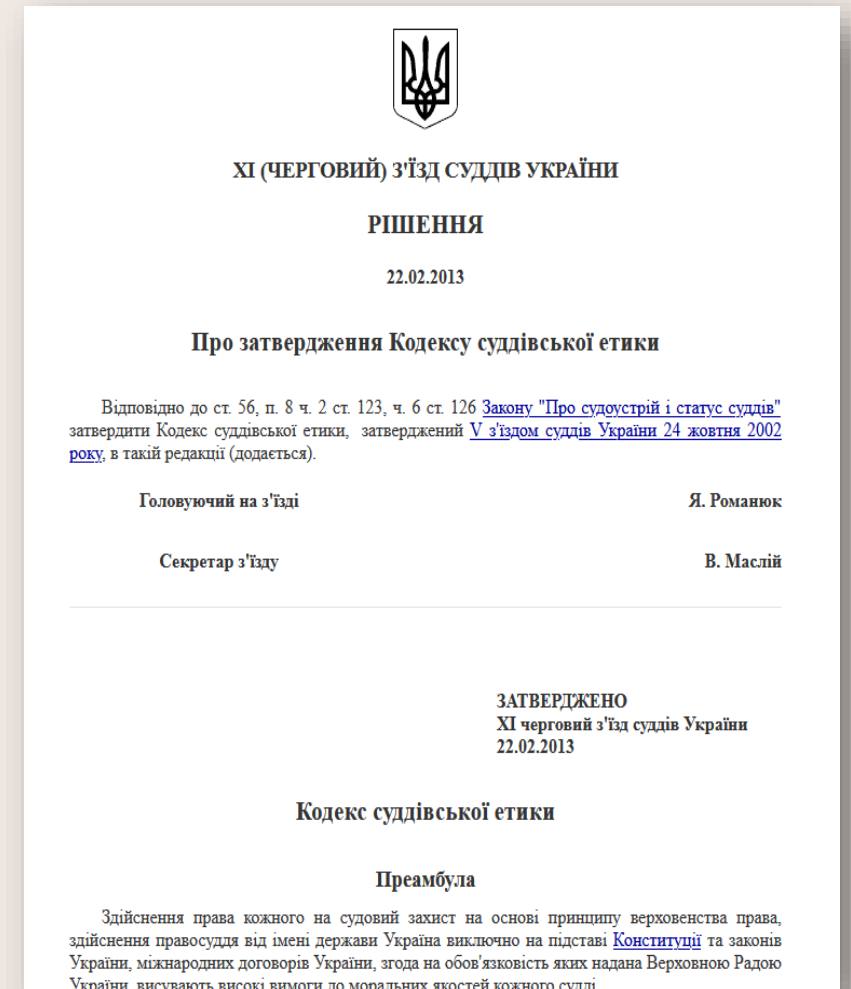
Кодекс суддівської етики

Преамбула

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ Статті 1 - 4

РОЗДІЛ II. ПОВЕДІНКА СУДДІ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ Статті 5 - 15

РОЗДІЛ III. ПОЗАСУДОВА ПОВЕДІНКА СУДДІ Статті 16 - 20

Преамбула

Чинна редакція Кодексу

Здійснення права кожного на судовий захист на основі принципу верховенства права, здійснення правосуддя від імені держави Україна виключно на підставі Конституції та законів України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, висувають високі вимоги до моральних якостей кожного судді.

Робоча версія Проекту змін до Кодексу суддівської етики

Забезпечення права кожного на судовий захист на основі **утвердження** принципу верховенства права, здійснення правосуддя від імені держави Україна виключно на підставі Конституції та законів України **встановлюють** високі вимоги до моральних якостей судді.

Преамбула

Чинна редакція Кодексу

Керуючись Конституцією України, Законом України "Про судоустрій і статус суддів", враховуючи статтю 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, за якою кожен має право на незалежний і справедливий суд, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, Основні принципи щодо незалежності судових органів, схвалені резолюціями Генеральної Асамблеї ООН від 29 листопада та 13 грудня 1985 року, Рекомендації щодо ефективного впровадження Основних принципів незалежності судових органів, схвалені резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 15 грудня 1989 року, Бангалорські принципи поведінки суддів, схвалені резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року, Європейську хартію про закон щодо статусу суддів, Рекомендацію CM/Rec (2010)12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам відносно суддів: незалежність, ефективність та обов'язки, з'їзд суддів України затверджує цей Кодекс суддівської етики, положення якого спрямовані на встановлення етичних стандартів, пов'язаних зі статусом судді.

Робоча версія Проекту змін до Кодексу суддівської етики

Керуючись Конституцією та законами України, Бангалорськими принципами поведінки суддів, схваленими резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року, враховуючи статтю 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, **та іншими міжнародними актами, які регламентують статус, права, обов'язки, відповідальність судді і роль судової влади в суспільстві**, з'їзд суддів України затверджує цей Кодекс суддівської етики, положення якого спрямовані на встановлення етичних стандартів, пов'язаних зі статусом судді.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1

Чинна редакція Кодексу

Суддя повинен бути прикладом неухильного **додержання вимог закону** і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду.

Робоча версія Проекту змін до Кодексу суддівської етики

Суддя **як носій державної влади** повинен бути прикладом неухильного **дотримання** принципу верховенства права і вимог закону, присяги судді, а також **має демонструвати** високі стандарти поведінки з метою зміцнення довіри громадян **до судової влади та утвердження авторитету правосуддя**.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 4

Чинна редакція Кодексу	Робоча версія Проекту змін до Кодексу суддівської етики
<p>Порушення правил етичної поведінки, встановлених цим Кодексом, не можуть самі по собі застосовуватися як підстави для притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності та визначати ступінь їх вини.</p>	<p>Недотримання/порушення правил етичної поведінки, встановлених цим Кодексом, не може застосовуватися як підстава для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, окрім випадків, якщо таке порушення містить ознаки/склад дисциплінарного проступку.</p>

✓ *активне обговорення з боку судів*

РОЗДІЛ II

Стаття 12

Чинна редакція Кодексу

Суддя не може робити публічних заяв, коментувати в засобах масової інформації справи, які перебувають у провадженні суду, та піддавати сумніву судові рішення, що набрали законної сили. Суддя не має права розголошувати інформацію, що стала йому відома у зв'язку з розглядом справи.

Робоча версія

Проекту змін до Кодексу суддівської етики

Судді повинні проявляти стриманість, що включає суддівський розсуд, стриманість та поміркованість, у висловленні своїх поглядів і думок за будь-яких обставин.

Суддя не може робити публічних заяв та/або коментарів, які порочать звання судді або підривають авторитет правосуддя.

Суддя не повинен піддавати сумніву судові рішення, що набрали законної сили, за винятком здійснення судочинства, спрямованого на перегляд судової практики.

Суддя повинні утримуватися від коментування в засобах масової інформації та в мережі «Інтернет» власних незавершених або триваючих проваджень чи проваджень інших суддів/справ, які перебувають чи перебували у провадженні суду або належать до підсудності суду.

Суддя не має права розголошувати інформацію, що стала йому відома у зв'язку з розглядом справи.

Правила цієї статті щодо коментарів не поширюються на суддів, що виступають від імені судової влади, є членами органів суддівського самоврядування чи врядування, за умови, що такі коментарі не підривають авторитет правосуддя.

✓ надійшло найбільше пропозицій від суддів

РОЗДІЛ II

Стаття 16

Чинна редакція Кодексу

Робоча версія
Проекту змін до Кодексу суддівської етики

Стаття відсутня

Суддя повинен сумлінно та відповідально виконувати обов'язки, не пов'язані зі здійсненням правосуддя, в тому числі щодо участі у суддівському самоврядуванні.

РОЗДІЛ III. ПОЗАСУДОВА ПОВЕДІНКА СУДДІ

Чинна редакція Кодексу	Робоча версія Проекту змін до Кодексу суддівської етики
Стаття 20	Стаття 21
<p>Участь судді у соціальних мережах, Інтернет-форумах та застосування ним інших форм спілкування в мережі Інтернет є допустимими, проте суддя може розміщувати, коментувати лише ту інформацію, використання якої не завдає шкоди авторитету судді та судової влади.</p>	<p>Участь судді у соціальних мережах та комунікація в мережі Інтернет є допустимими.</p> <p>Суддя може розміщувати, коментувати інформацію чи реагувати на неї таким чином, щоб не завдати шкоди авторитету судді та судової влади.</p>

Верховний
Суд

Дякую за увагу!